

Canvi de tendència

Tot allò que s'havia dit, escrit o pactat durant l'antifranquisme quedà en l'oblit. Gairebé vint anys després, es comencen a donar alguns símptomes d'un canvi en aquesta tendència. En dos anys s'ha passat de la ignorància mútua a un ventall de contactes que inclou també les relacions institucionals.

Després de la transició, el Principat de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears van emprendre, cadascú per separat, el seu camí. Obligades pel marc legal, però també i en bona part per renúncia de les seues classes dirigents, les tres regions van anar vertebrant les seues estructures d'autogovern sense mantenir cap tipus de contacte o col·laboració institucional. Tot allò que s'havia dit, escrit o pactat durant l'antifranquisme quedà en l'oblit. Gairebé vint anys després, es comencen a donar alguns símptomes d'un canvi en aquesta tendència. En dos anys s'ha passat de la ignorància mútua a un ventall de contactes que inclou també les relacions institucionals.

Primer va ser entre el Principat i la Catalunya Nord. El procés d'unificació europea ha permès permeabilitzar una frontera política imposada sobre una realitat comuna. Aquesta realitat, com passarà després en altres casos, supera ràpidament la coincidència cultural per situar-se ràpidament en el terreny de la col·laboració econòmica o d'infraestructures.

Al sud de les Alberes, els contactes entre els presidents de la Generalitat de Catalunya, de la Generalitat valenciana i del Govern Balear han esdevingut periòdics. Conselleries dels tres governs treballen conjuntament sobre matèries comunes, com és el cas del turisme. O pressionen conjuntament el Govern central sobre interessos que els són coincidents. És una política que es fonamenta en una arrel cultural i lingüística comuna, però que té una expressió pública en la gestió institucional i en la rendibilitat dels acords que se'n deriven.

En l'àmbit cívic-polític, en canvi, sempre hi ha hagut contactes de tota mena. En aquests anys de paràlisi institucional sovint ha estat la societat civil l'única que ha teixit una xarxa de relacions als Països Catalans, els fruits de la qual comencen a recollir-se avui. Finalment, en el terreny dels partits, fins fa poc, la coordinació i l'actuació política entre els Països Catalans era quasi exclusiva de l'independentisme. Avui és més compartida. Hi ha ERC, hereva d'aquest independentisme, que ha fet de la implantació territorial homogènia un dels seus eixos polítics. Hi ha també EUPV i IC, que, tot i no fer dels Països Catalans una realitat programàtica, han mantingut sempre un nivell de coordinació més elevat, per exemple, que el dels socialistes, els quals el van enterrar al mateix temps que enterraven el dictador.

A tot això, s'hi ha d'afegir una convergència nova. La que protagonitzen ara els partits nacionalistes majoritaris del País Valencià

(UPV), les Illes (PSM) i el Principat (CiU) per concórrer conjuntament a les pròximes eleccions europees. És un acord conjuntural, per a la cita del 12 de juny, però representa un important salt qualitatiu. No és un pacte ideològic, és una coalició de país per defensar un mateix model d'Europa, tal com diu Miquel Roca en una entrevista que publiquem en aquest número. Per arribar ací, la UPV i el PSM han hagut de superar velles reticències, però també CDC –i segurament UDC– han mirat més enllà dels límits del Principat. És, per les tres bandes, una novetat que no podem sinó qualificar de positiva.

Sobre el futur (europeu) del català.

Una altra vegada Europa. Ara ha estat el cas de l'informe Killilea (vegeu reportatge a la pàgina 26) el que demostra la importància que les institucions europees tenen a l'hora d'ajudar a la normalització del català. D'ajudar o de destorbar. Perquè els documents que vénen del nord poden tenir unes conseqüències nefastes si els grups que volen trencada la unitat del català hi veuen reflectides les seues tesis. Els canvis, misteriosos i irregulars que ha sofert aquest informe evidencien que els grups secessionistes ja han arribat al Parlament Europeu i hi pugnen per trobar el suport que no han aconseguit ací. Així, durant l'aprovació d'un paquet de mesures per a potenciar el català, es va evitar esmentar que aquesta era també la llengua que es parla al País Valencià. En aquell moment, cap partit català amb presència a Estrasburg va fer res per evitar-ho, i molt menys ho va fer cap grup espanyol.

La gran batalla, però, serà quan arribe l'hora de ratificar la Carta europea de les llengües regionals i minoritàries, auspiciada pel Consell d'Europa i a la qual el Parlament europeu recomana l'adhesió de tots els estats. Llavors els partits presents al Parlament espanyol hauran de decidir quines són les llengües que es parlen a l'estat per tal que queden recollides a la Carta que, aquesta sí i per primera vegada, serà un document oficial.

Quedarà ratificada la postura del PP, que s'ha convertit en el gran defensor dels interessos anticatalans? Es descobrirà fins a quin punt pot mantenir el seu silenci el PSOE i, alhora, fins on està disposada CiU a mantenir el pacte amb els socialistes? El futur del català a Europa depèn d'aquestes decisions. Perquè si el País Valencià es despenja, en els mapes lingüístics europeus, de l'àrea comuna de llengua catalana, hauréu begut oli.